

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Mgr. Štefánia Ščerbáková

Činnosť a organizácia žiackej školskej rady na osemročnom gymnáziu

Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe

Trenčín
2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11,
850 01 Bratislava

Autor OPS/OSO: Mgr. Štefánia Ščerbaková

Kontakt na autora: Piaristické gymnázium J. Braneckého, Palackého 4, 912 50 Trenčín,
stevkascerbak@gmail.com

Názov OPS/OSO: Činnosť a organizácia žiackej školskej rady na osemročnom
gymnáziu

Rok vytvorenia 2014

OPS/OSO: XII. kolo výzvy

Odborné stanovisko

vypracoval: Ing. Lenka Jancíková

Za obsah a pôvodnosť rukopisu zodpovedá autor. Text neprešiel jazykovou úpravou.

Táto osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe/osvedčená skúsenosť odbornej praxe bola vytvorená z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérny rast pedagogických zamestnancov.

Projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie.

Kľúčové slová

Žiacka školská rada, študentská rada, členovia a členky študentskej rady, koordinátorka študentskej rady, aktivity, rozvoj kompetencií sociálnych, kompetencií občianskych, rozvoj komunikačných kompetencií.

Anotácia

Vo svojej OPS opisujem činnosť a organizáciu žiackej školskej rady a svoje skúsenosti získané počas pôsobenia na osemročnom gymnáziu ako koordinátorka tohto poradného a iniciatívneho orgánu vedenia nášho gymnázia. Tiež chcem poukázať na vplyv žiackej školskej rady na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov/čok. Teoretická časť práce sa zaoberá významom a poslaním tejto organizácie. Druhá kapitola je venovaná organizácii žiackej školskej rady na našom osemročnom gymnáziu. Tretia kapitola popisuje manažment konkrétnych akcií, ktoré sme na našej škole počas činnosti žiackej školskej rady zrealizovali.

Akreditované programy kontinuálneho vzdelávania

Rozvíjanie kompetencií žiakov diferenciaciou úloh a činností

722/2012-KV

OBSAH

ÚVOD	5
1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ	7
1.1 Charakteristika žiackej školskej rady.....	7
1.2 Význam a poslanie žiackej školskej rady.....	7
1.3 Faktory ovplyvňujúce činnosť ŽŠR.....	8
2 ŽŠR NA OSEMROČNOM GYMNÁZIU	9
2.1 Organizácia ŽŠR.....	9
2.2 Špecifiká našej školskej rady a jej činnosti.....	10
3 KONKRÉTNE AKCIE ŽŠR.....	13
3.1 Kultúrne a spoločenské akcie	13
3.2 Tradičné či netradičné dni.....	21
3.3 Akcie súvisiace so zdravím.....	25
3.4 Besedy so zaujímavými ľuďmi.....	27
3.5 Športové akcie.....	27
3.6 Zbery.....	29
3.7 Iné aktivity ŽŠR.....	29
ZÁVER.....	31

ÚVOD

V posledných rokoch veľmi často počujeme v každodennom živote o demokracii alebo o demokratickej škole. Stále sa stretávame s názormi, že demokraciou sa majú naši žiaci/čky zaoberať už v škole, ale nielen na hodinách občianskej náuky. Víziou je mladých ľudí učiť demokracii, učiť ich demokraticky myslieť a žiť. Malou školou demokracie môže byť na školách žiacka školská rada.

Žiacka školská rada je reprezentatívna organizácia študentov/tiek školy, ktorá zastrešuje, chráni a obhajuje záujmy žiakov a presadzuje ich na rokovaníach s vedením školy. Táto organizácia zároveň presadzuje možnosť žiakov/čok demokraticky ovplyvňovať dianie v škole a priamo sa na ňom podieľať.

Legislatívou o vzniku a organizácii, kompetenciách a činnosti žiackej školskej rady sa zaoberá Zákon NR SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vznikom a poslaním žiackej školskej rady sa zaoberá § 26 uvedeného zákona. Zatiaľ sa však zákon zaoberá iba vznikom žiackych školských rád na stredných školách, ktoré sú povinné mať tento fungujúci demokratický orgán.

Povinnosť žiackej školskej rady ustanoviť i na základných školách zatiaľ nie je zakotvená v žiadnom zákone, aj keď prax nám hovorí niečo iné. Význam žiackej školskej rady na základných školách je podstatný, pretože už žiakov/čky druhého stupňa základnej školskej dochádzky môže tento poradný orgán vedenia podporovať v aktívnej činnosti a angažovanosti v škole.

Existencia a úspešná činnosť žiackej školskej rady môžu prispievať k výchove demokraticky zmýšľajúceho a konajúceho občana/ky, ale zároveň tiež pozitívne vplýva na rozvoj kľúčových kompetencií (spôsobilosti), ako sú napr. kompetencie komunikačné, sociálne, občianske, personálne, pracovné, kompetencie riešiť problémy a kompetencie vnímať a chápať kultúru.

Prvoradým cieľom mojej práce je priblížiť činnosť a fungovanie žiackej školskej rady na našom osemročnom gymnáziu, pretože funkčná žiacka rada môže svojou aktivitou prispievať nielen k bohatšiemu životu školy organizovaním rôznych akcií, ale aj k zlepšeniu vzťahov medzi študentmi/kami, učiteľmi/kami, vedením a rodičmi. Ďalším z cieľov mojej práce je poukázať i na dôležitý vplyv spomínanej žiackej samosprávy na rozvoj kľúčových kompetencií žiaka/čky, ktorých získanie je predpokladom pre ďalší úspešný život žiaka/čky.

Nakoľko mám so zakladaním a činnosťou žiackych školských rád na základnej i strednej škole mnohoročné skúsenosti, (pracujem s nimi už od r. 2003 s krátkou prestávkou) rozhodla som sa ich popísať vo svojej práci. Vo svojej OPS sa v teoretickej časti venujem významu, poslaniu, charakteristike žiackej školskej rady i faktorom vplývajúcim na jej efektívnu činnosť. Druhá kapitola sa zameriava na organizáciu žiackej školskej rady. (V práci ju nazývame študentská rada, rovnako ako aj u nás v škole.) Tretia časť popisuje podrobné návody na realizáciu a organizáciu rozličných akcií, ktoré sme uskutočnili na našom osemročnom gymnáziu.

Verím, že moja práca prispeje svojimi praktickými radami, návodmi a skúsenosťami pri organizácii niektorých akcií, a ponúkne koordinátorom/kám žiackych školských rád či už na základných alebo stredných školách nápady, ako obohatiť spoločenské, kultúrne či športové dianie na ich školách.

1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ

Žiackou školskou radou, jej ustanovením, kompetenciami, financovaním a právomocami sa zaoberá § 26 Zbierky zákonov č. 596/ 2003. V tejto časti svojej práce len stručne načrtnem základné východiská týkajúce sa popisovanej žiackej organizácie a faktory ovplyvňujúce jej činnosť. Na našom osemročnom gymnáziu je v súčasnosti študentská rada fungujúcou a činnou organizáciou, ktorá svojou bohatou činnosťou prispieva k obohateniu kultúrneho a spoločenského života školy. Zároveň reprezentuje a sprostredkúva názory žiakov/čok v komunikácii s vedením školy.

1.1 Charakteristika žiackej školskej rady

„ Žiacka školská rada reprezentuje žiakov strednej školy a zastupuje ich záujmy vo vzťahu k riaditeľovi a vedeniu školy. Jej členstvo tvorí (spravidla) 5 až 11 žiakov zvolených tajným hlasovaním nadpolovičnej väčšiny žiakov strednej školy. Je to štruktúra, ktorá poskytuje možnosť získania praktických skúseností participatívneho alebo angažovaného demokratického občianstva v konfrontácii s deklarovanou výchovou a vzdelávaním k občianstvu vo viacerých všeobecných i špecifických učebných predmetoch v škole.“

(Bošňáková, Miháliková, 2006, str. 5)

Iný prameň uvádza charakteristiku žiackej školskej rady takto: *„ Je zvolený „ orgán“ – respektíve skupina žiakov školy, ktorí reprezentujú názory/záujmy svojich spolužiakov a presadzujú ich na rokovaníach s vedením školy. Táto skupina presadzuje možnosť žiakov demokraticky ovplyvňovať dianie v škole a podieľať sa na ňom.“* (Bošňáková, Macháček, 2005, str.3)

1.2 Význam a poslanie žiackej školskej rady

Základné úlohy a kompetencie žiackej školskej rady určuje § 26 Zbierky zákonov č. 596/ 2003, podľa nej žiacka školská rada:

- *„ sa vyjadruje k podstatným otázkam, návrhom a opatreniam školy v oblasti výchovy a vzdelávania,*
- *sa podieľa na tvorbe a dodržiavaní školského poriadku,*
- *zastupuje žiakov vo vzťahu k riaditeľovi a vedeniu školy, predkladá im svoje stanoviská a návrhy, zastupuje žiakov aj navonok,*
- *volí a odvoláva zástupcu žiakov do rady školy.“*

Čo prináša práca v študentskej rade samotným žiakom/čkám (Bošňáková, Miháliková, 2006, str. 5):

- Existenciu žiackej samosprávy hodnotia pozitívne vo vzťahu k vedeniu školy, jej pedagogickým i nepedagogickým zamestnancom.
- Zlepšila sa interakcia a informovanosť medzi žiakmi/čkami, učiteľmi/kami a vedením, riešia sa problémy žiakov/čok v škole; žiaci/čky podávajú návrhy priamo do plánu práce školy.

- Študentské rady často organizujú tradičné podujatia školy, a tiež sa podieľajú na vzniku a manažovaní študentských a športových mimovyučovacích aktivít v rámci školy.
- Podieľajú sa pri tvorbe vnútorného poriadku školy alebo majú právomoc ho pripomienkovať.
- Zasadnutia študentskej rady sú verejné, zúčastňujú sa ich aj nečlenovia/ky rady, tu majú žiaci/čky priestor prezentovať, obhajovať svoje názory, argumentovať.
- Pri dobrom fungovaní študentskej rady sa vytvára priestor pre demokratické diskusie, činnosť v rade učí žiakov/čky tolerancii, ústupkom a počúvaniu iných, učí ich tiež demokraticky využívať právo na vlastný názor a vyjadrovať sa.
- Žiaci/čky sa podieľajú na tvorbe obrazu školy, na tvorbe školskej klímy, stávajú sa lojálnymi so svojou školou.

1.3 Faktory ovplyvňujúce činnosť žiackej školskej rady

Činnosť a efektivitu študentskej rady na škole ovplyvňuje mnoho faktorov. Medzi tie najdôležitejšie patria podľa Bošňákovej, Mihálikovej (2006, str.13) tieto:

- Spôsob vzniku a podmienky založenia žiackej samosprávy.
- Funkcia pedagóga - koordinátora.
- Priebeh volieb a ich kandidáti.
- Základné dokumenty, ako sú stanovy alebo štatút a plán, čiže časový harmonogram činnosti.
- Frekvencia stretnutí rady.
- Hodnotenie práce rady.
- Informovanie verejnosti.
- Ďalšie vzdelávanie.

Do akej hĺbky ovplyvnia činnosť našej študentskej rady vyššie uvedené faktory a či to bude v pozitívnom alebo negatívnom zmysle záleží, podľa môjho názoru, vo veľkej miere na osobnosti pedagóga - koordinátora/ky, pretože práve jeho/jej osobnosť zohráva nezastupiteľnú úlohu a vplyv na fungovanie tejto žiackej samosprávy.

2 ŽIACKA ŠKOLSKÁ RADA NA OSEMROČNOM GYMNÁZIU

Činnosť žiackej školskej rady sa na osemročnom gymnáziu začala mojím príchodom na túto školu, a to v školskom roku 2006/2007. Dovtedy bolo na škole zaužívané, že organizácia niektorých akcií a aktivít spadala pod príslušné ročníky (napr. imatrikulácie a ples organizovali 3. ročníky vyššieho gymnázia). Odvtedy prešiel tento orgán žiackej samosprávy dlhú cestu, na ktorej sa postupne vyvíjal. Teraz už môžem s uspokojením konštatovať, že v súčasnosti má na našej škole táto demokratická organizácia študentov bohatú tradíciu.

Svoju predošlú prax s touto organizáciou som získala ako koordinátorka založením a koordinovaním žiackej školskej rady na základnej škole ešte v roku 2003, keď tieto organizácie boli pre väčšinu škôl veľkou neznámou. Získané skúsenosti som potom využila práve na našom gymnáziu, aj keď tu išlo o iný stupeň a typ školy.

V tejto časti práce popisujem organizáciu študentskej rady na našom osemročnom gymnáziu i jej špecifiká.

2.1 Organizácia žiackej školskej rady

Každý nový školský rok začíname svoju činnosť volením nových zástupcov žiackej školskej rady (ďalej len študentskej rady, ako ju nazývame na našom gymnáziu) z jednotlivých tried. Po zvolení zástupcov študentskej rady z jednotlivých tried nasleduje voľba samosprávy študentskej rady. Ďalším krokom pre úspešnú činnosť a organizáciu študentskej rady je termín pravidelných stretnutí, ktorý je povinný a ktorý vyhovuje všetkým zástupcom študentskej rady z jednotlivých tried. Keďže našu školu navštevuje okolo 600 žiakov 2. a 3. stupňa, ideálnym časom na pravidelné stretnutia sú veľké prestávky v jeden dohodnutý deň v týždni. Nakoľko je však naša činnosť na škole pomerne bohatá, stretnutia sme realizovali po schválení vedením školy aj jedno popoludnie v týždni. Tieto stretnutia študentskej rady prebiehajú v rámci krúžku, ktorý sme nazvali Krúžok kultúrno-spoločenskej činnosti. Krúžok navštevujú tí členovia/ky študentskej rady, ktorým daný termín vyhovuje, a tí potom v spolupráci s koordinátorkou informujú ostatných členov/ky na bežných zasadnutiach študentskej rady o jeho aktivitách podrobnejšie. Prácu našej študentskej rady hodnotila pozitívne aj školská inšpekcia.

Po zvolení novej samosprávy pracujeme so základnými dokumentmi, ktoré majú poznať všetci členovia/ky študentskej rady. Tí potom štatút našej študentskej rady zverejňujú vo svojich triedach a spolužiakom/čkam vysvetlia (napr. v rámci triednických hodín) organizáciu a činnosť študentskej rady (to sa týka najmä nových žiakov/čok prvých ročníkov nižšieho a vyššieho gymnázia). Štatút študentskej rady je samozrejme dostupný aj v elektronickej podobe na webovej stránke školy a v tlačenej podobe na nástenke študentskej rady.

Na ďalšom zasadnutí samosprávy je hlavným bodom plán činnosti študentskej rady na celý školský rok. Tu žiaci/čky navrhujú rôzne akcie a aktivity, ktoré sa v priebehu školského roka majú uskutočniť, hodnotia a schvaľujú akcie, s ktorými už máme skúsenosti. Noví žiaci/čky školy predložia návrhy na akcie, ktoré na našej škole zatiaľ nepoznáme, ale oni s nimi už majú skúsenosti z predošlých škôl. Po schválení plánu celoročnej činnosti študentskej rady sa plán vyhotoví a odovzdá i vedeniu gymnázia.

Činnosť študentskej rady sa týka rôznych oblastí. Aktivity a akcie našej žiackej školskej rady by som rozdelila do týchto oblastí:

- Aktivity a súťaže spoločenské, kultúrne,
- športové akcie,
- besedy,
- rôzne tradičné či netradičné dni,
- aktivity súvisiace so zdravím a čistotou,
- zbery,
- iné aktivity (schránka dôvery, práca v školskom rozhlase ai.).

2.2 Špecifiká našej školskej rady a jej činnosti

Vznik študentskej rady na našej škole podmienilo vedenie školy vo vzájomnej spolupráci so žiakmi/čkami školy. Keďže som bola na škole nová tvár a žiaci/čky ma nepoznali, najprv som sa skupine zástupcov predstavila i so svojimi predošlými skúsenosťami zo základnej školy. Potom mali žiaci/čky uviesť svojich kandidátov/ky z radov učiteľov/liek, ktorých by oslovili do funkcie koordinátora/ky rady. V konečnej fáze sme sa dohodli, že povediem študentskú radu dočasne ja, keďže ostatní pedagógovia/ičky nemali záujem. Po roku sme pri hodnotení našej činnosti skonštatovali spolu s členmi/kami, že naša spolupráca vyhovuje všetkým zainteresovaným a že som si získala ich dôveru na tejto pozícii.

Čo sa týka členstva v študentskej rade, na našej škole máme z každej triedy, ak keď je to osemročné gymnázium, po dvoch členov, ktorí sa môžu kedykoľvek zastúpiť. Možno nás je na zasadnutiach viac, ale nám sa to osvedčilo. Máme tiež lepšie skúsenosti so zástupcami jednotlivých tried, ktorí nemusia byť predsedami/podpredsedami tried. Zistili sme totiž, že nie vždy sú vyššie menovaní tí komunikatívni, ktorým spolužiaci/čky dôverujú.

Pri voľbách do samosprávy študentskej rady sa vždy jednotliví kandidáti/ky predstavia a tiež predstavia i svoj program. Väčšinou si vedieme a „vychovávame“ žiakov/čky nižšieho gymnázia, ktorí sa postupne pripravujú byť kvalitnou náhradou za starších členov/ky rady. Tých potom už pri voľbách väčšina členov/niek pozná. V rade však pracovali i takí študenti/ky, ktorí sa neosvedčili a budúci rok ich nahradili iní spolužiaci/čky z triedy. V rámci samosprávy máme rôzne funkcie, ako sú predseda, podpredseda, zapisovateľ/ka, kultúrny, športový, zberový referent/ka, pokladník. Našich zasadnutí sa raz v mesiaci zúčastňovala aj zástupkyňa školy, ktorú mohli vtedy žiaci/čky osloviť priamo ako člena/ku vedenia a nemuseli komunikovať cez predsedu rady či koordinátorku rady.

Medzi silné stránky študentskej rady, ktoré som sformulovala na základe prieskumu zameraného na vplyv rady na sociálnu klímu školy, môžem povedať, že žiaci/čky sú spokojní s organizáciou mnohých akcií, ktoré sami/y navrhli a zrealizovali. Študentská rada im poskytuje väčší priestor na upevňovanie vzťahov medzi nimi, učiteľmi/kami a vedením, vidia v nej väčší potenciál na tímovú spoluprácu. Činnosť rady zároveň obohatila ich spoločenský a kultúrny život na škole. Ako dôležitú vnímajú aktivitu rady žiaci/čky i v tom, že im pomáha riešiť ich problémy, tlmočí vedeniu školy rôzne návrhy

a ich podnety a zároveň môžu študenti/ky priamo zasahovať do organizácie výchovy a vzdelávania.

V neposlednom rade vidím pozitíva žiackej rady najmä v rozvoji kompetencií sociálnych, komunikačných, občianskych, atď. Na akciách i v rámci komunikácie pri ich manažovaní nadväzujú členovia/ky rady nové vzťahy s inými žiakmi/čkami, učiteľmi/kami, vedením školy. Pri organizácii jednotlivých akcií členovia/ky spolupracujú na riešení spoločných úloh, uvedomujú si svoju zodpovednosť pri riešení problémov v tíme. Učia sa správať podľa spoločenských pravidiel, ale tiež sa učia byť tolerantní a empatickí. Zastupovanie svojich spolužiakov/čok pri komunikácii s vedením školy ich učí ochraňovať a uplatňovať princípy demokracie. Počas akcií sa mi s členmi/kami rady pracuje veľmi dobre, pretože vďaka dlhšej pôsobnosti rady sú veľmi dobrým tímom schopným riešiť rôzne očakávané i neočakávané situácie. Zároveň sú dobrými spoluorganizátormi/kami, na ktorých sa môžem vo všetkom spoľahnúť i počas náročných aktivít, ako sú napr. Noci v škole.

Jednou zo slabých stránok našej rady, ako som zistila na základe prieskumu a dlhoročnej praxe, (Ščerbáková, 2009, str.30) je slabá interakcia medzi členmi/kami rady a žiakmi/čkami v niektorých triedach. Preto uprednostňujeme ako členov/ky ľudí, ktorým dôveruje väčšina spolužiakov/čok, či už sú to predsedovia tried alebo nie. Ďalším slabším miestom je i slabá spolupráca s niektorými učiteľmi/kami. Na akciách rady sa väčšinou zúčastňujú stále tí istí učitelia/l'ky. Niekedy ma ako koordinátorku rady zarazí i postoj niektorých mojich kolegov/ýň, ktorí našej činnosti neprikladajú veľkú vážnosť napriek našim úspešným výsledkom a aktivite.

V čom ešte vidím ja ako koordinátorka naše slabiny je fakt, že napriek tomu, že naša rada je aktívna a funkčná a organizuje množstvo akcií, jej členovia/ky si neuvedomujú naplno právomoci rady týkajúce sa práce pedagogických i nepedagogických zamestnancom školy a vzťahov medzi nimi. Samozrejme, že sme mnoho problémov už vyriešili, ale niektoré problémy ostávajú nedoriešené a ja ako koordinátorka mám zviazané ruky, i keď o problémoch viem.

3 KONKRÉTNE AKCIE ŽIACKEJ ŠKOLSKEJ RADY

3.1 Kultúrne a spoločenské akcie

Návšteva domova sociálnych služieb

Ciele: Rozvoj sociálnych a komunikačných kompetencií, schopnosti kooperovať a nadväzovať vzťahy s inými ľuďmi, rozvoj empatie.

Pomôcky: hudobné nástroje podľa potreby, tanečné oblečenie, CD, prehrávač (požičali nám v domove)

Pred akciou: Koordinátorka študentskej rady pred návštevou domova sociálnych služieb dohodne vhodný termín návštevy, ideálny je október- Mesiac úcty k starším. Na zasadnutiach študentskej rady sme oslovili jednotlivých zástupcov z tried, ktorých úlohou bolo zistiť, kto z ich triedy má záujem ísť do domova sociálnych služieb s nejakým hudobným, tanečným alebo iným vystúpením v uvedenom termíne. Po zistení záujmu sme si niektoré vystúpenia pozreli, niektoré sme už poznali zo školskej akadémie, ktorej boli súčasťou. So žiakmi/čkami sme sa dohodli na potrebných pomôckach, ktoré jednotlivci či skupiny potrebovali k vystúpeniu a tiež v programe.

Akcia: Do programu sme zaradili jednotlivé čísla tak, aby neboli veľmi dlhé a aby sa striedali hudobné čísla s recitáciou. Dôvodom bolo, že obyvateľstvo domova tvoria nielen starší ľudia, ale aj mladší obyvatelia s rôznymi zdravotnými problémami.

Reflexia: Vystúpenie bolo plné emócií a sĺz, starších obyvateľov domova oslovili najmä prednesená poézia a vážna hudba. Mladší obyvatelia domova zas sprevádzali svojím spevom a potleskom naše tanečnice, ktoré im predviedli moderný tanec. Vystúpenie bolo emotívne pre obe strany, pretože či už recitátorka alebo tanečnice boli dojaté radosťou a záujmom divákov z ich vystúpenia. Tak sme z návštevy odchádzali plní uspokojenia, že sme urobili dobrú vec, a s prísľubom, že vystúpenie niekedy opäť zopakujeme. Vystupujúcich žiakov/čok sme motivovali pochvalou.

Minitalent Piaráku (súťaž našich talentov)

Ciele: Rozvoj kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov hudobného umenia, rozvoj sebavedomia a kreativity žiakov

Pomôcky: Prehrávač, CD, notebook, klavír, aparatúra s mikrofónmi, materiál na výzdobu miestnosti, urna s hlasovacími lístkami, písacie potreby, ceny, diplomy, plagáty

Pred akciou: Prvým krokom po schválení súťaže študentskou radou je dohodnúť sa na termíne a podať vedeniu školy žiadosť o možnosť súťaž uskutočniť v reprezentačných priestoroch školy (refektár školy s historickou výzdobou). Po schválení vedením školy sa na zasadnutí študentskej rady dohodneme na podrobnej organizácii a propagácii danej súťaže:

- Vytvoriť plagáty o súťaži v tlačenej a elektronickej podobe a zavesiť ich v dostatočnom predstihu na web, nástenku študentskej rady, na steny školy.
- Vytvoriť rozhlasovú reklamu o súťaži a informovať o nej vo vysielaní školského rozhlasu, ktorý je tiež pod záštitou študentskej rady.
- Osloviť učiteľov/ky a pozvať ich do poroty. Dohodnúť sa, kto bude spomedzi členov študentskej rady členom žiackej poroty. Tu do poroty zaradujeme rovnaký počet členov nižšieho a vyššieho gymnázia.
- Zabezpečiť zvukotechniku a študenta/ku, ktorý/á ju budú obsluhovať.
- Zabezpečiť kúpu materiálu na výzdobu sály.
- Zabezpečiť výzdobu sály a jej prípravu pred akciou.
- Pripraviť a vytlačiť diplomy.
- Zabezpečiť ceny pre víťazov.
- Zistiť zoznam záujemcov/kýň o súťaž a disciplínu, v ktorej budú súťažiť. Zabezpečiť zoznam sprievodnej hudby, prípadne samotné CD či USB kľúče so skladbami, ostatné potrebné pomôcky podľa potreby súťažiacich.
- Pripraviť urnu na vyzbierané hlasy, zabezpečiť hlasovacie lístky a písacie potreby.
- Zabezpečiť aspoň 2 kratšie vystúpenia do prestávky počas súťaže a po nej.
- Pred súťažou koordinátorka študentskej rady zorganizovala generálku pre všetkých zúčastnených v priestoroch refektára, aby si mali možnosť vyskúšať svoje jednotlivé vystúpenia s hudobným sprievodom. Zabezpečiť moderátorov súťaže a napísať im scenár.

Akcia: Súťaž sa konala po vyučovaní. Podľa zoznamu záujemcov/kýň súťažilo sa v troch kategóriách, a to v hudobnej, speváckej a iné druhy umenia (napr. prednes, kúzelníci, tanec). Nerozlišovali sme medzi žiakmi/čkami vyššieho a nižšieho gymnázia, tu sme ich brali ako rovnocenných súťažiacich. Jednotlivé vystúpenia hodnotili hneď 2 poroty, a síce učiteľská a žiacka, ktoré sa vopred dohodli, čo budú pri jednotlivých číslach hodnotiť. (ovládanie textu, celkový umelecký dojem, celková príprava, atď.) Zároveň po vystúpení všetkých súťažiacich mali možnosť hlasovať za svojho favorita/ku i diváci v hľadisku. Toto hlasovanie bolo tajné, hlasovalo sa na vopred pripravené hlasovacie lístky. Po vystúpení všetkých talentov sa vyzbierali hlasovacie lístky a obe poroty ich spoločne vyhodnotili. Počas toho, ako sa poroty rozhodovali o víťazoch/kách, vystupovali so svojím programom vopred oslovení účinkujúci. Po vystúpení všetkých súťažiacich vyhlásenie a ocenenie víťazov, pričom sa obe poroty, žiacka i učiteľská, zhodli na jednom víťazovi, ktorý zároveň získal najviac hlasov aj pri hlasovaní v publiku. Kvôli motivácii sme maličkosťami ohodnotili všetkých vystupujúcich. Na konci minitalentu nám víťazka ešte raz zaspievala svoju pieseň.

Reflexia: Táto akcia mala medzi žiakmi/čkami veľký úspech, zúčastnili sa jej žiaci/čky oboch stupňov, pričom vyššie gymnázium prezentovali študenti najmä hudobnými číslami a spevom. Žiaci/čky nižšieho gymnázia mali pestrejšiu ponuku čísel, mali sme tam recitátorov/ky, kúzelnícke čísla i tanečné vystúpenie. Súťaž Minitalent Piaráku (názov sme vymysleli spoločne na zasadnutí študentskej rady) nám učiteľom/kám poskytla iný pohľad na našich študentov/ky, ktorých sme dovtedy väčšinou poznali len v rámci vyučovacieho procesu. (Boli sme prekvapení víťazkou, o ktorej sme ani netušili, že vie vôbec spievať.) Zároveň mali aj oni možnosť vidieť svojich učiteľov zabávať sa,

fandiť im. Vystupujúci predstavili svoj talent ostatným žiakom/čkám, svojim spolužiakom/čkám. Ukázali, čo je v nich ukryté a súčasne si rozvíjali svoje sebavedomie a dôveru vo svoje schopnosti. Výsledky súťaže potom boli samozrejme zverejnené a celkovú víťazku si mohli potom ešte raz všetci študenti/ky školy vypočuť v školskom rozhlase. Organizácia celého podujatia spočívala na pleciach koordinátorky a členov/iek študentskej rady, ktorí si v rámci tohto podujatia vyskúšali svoje schopnosti kooperovať, pracovať v tíme na spoločných úlohách. Vďaka ich ochote podieľať sa na príprave Minitalentu, ostávať v škole aj mimo vyučovania prebehla organizačne celá súťaž bez problémov a vo výbornej atmosfére.

Noc v škole

Ciele: Rozvoj sociálnych a komunikačných kompetencií, rozvoj schopnosti kooperovať a nadväzovať vzťahy s inými ľuďmi, dokázať tvorivo prispievať pri dosahovaní spoločných cieľov

Pomôcky: Prehrávač, CD, notebook, noviny, sladkosti alebo drobné predmety na odmeny, písťalka, amplión, papiere, písacie potreby, potraviny na grilovanie, čaj, cukor, karimatky, spacáky, sviečky, baterky, fotoaparát, kamera

Pomôcky na disciplíny: slamky, deky, balóny príp. lopty, čiapky, rukavice, šály, príbory, čokolády, rôzne pestrofarebné ponožky, šnúra na bielizeň, klobúky, pevné lano, lepiace papieriky, kostýmy pre účinkujúcich, umelohmotná nádoba alebo vanička, figúrky z kindervajíčok, stoličky, papuče, šatky, hrubé ponožky, špagát

Pred akciou: Noc v škole robíme ročne 2-krát. Na jeseň (september - október) ju organizujeme pre nových žiakov/čky školy. (pre 1. ročník nižšieho a 1. ročník vyššieho gymnázia). Ďalšiu Noc organizujeme potom ku koncu školského roka pre maturantov/ky, ako rozlúčku so školou (v tomto prípade je ideálny koniec apríla - máj podľa termínu maturít).

Po schválení akcie vedením OG v predloženom termíne a v žiadaných priestoroch školy nasledujú tieto kroky:

- Spraviť plagáty o plánovanej Noci v škole a zavesiť ich v papierovej a elektronickej podobe na nástenku študentskej rady, na web. Zároveň zabezpečiť oznam v školskom rozhlase.
- Koordinátor/ka študentskej rady napíše a vytlačí dostatočný počet návratiek pre rodičov žiakov/čok. Tieto je potrebné študentmi/kami študentskej rady distribuovať do tried. (aspoň týždeň pred akciou, nie je dobré ich rozdať veľmi skoro a ani príliš neskoro) Záujemcovia ich majú odovzdať podpísané rodičmi najneskôr deň pred samotnou akciou určeným členom/kám študentskej rady (z tried, ktoré sa na Noci zúčastnia) alebo priamo koordinátorky študentskej rady.
- Koordinátor/ka sa dohodne s ďalšími učiteľmi, ktorí sa na Noci v škole zúčastnia. Oslovujem vždy najprv triednych učiteľov/ky tried, pre ktoré je Noc určená, pokiaľ mám malý záujem, hľadám ďalších dobrovoľníkov.
- Zabezpečiť požičanie ampliónu, mikrofónu (amplión je lepší), fotoaparátu či kamery.
- Nákup odmien do súťaží pre nocujúcich.
- Zabezpečiť priestory jedálne na prípadnú večeru z vlastných zásob a na raňajky.

- Zabezpečiť prípravu čaju pre nocľazníkov.
- Zabezpečiť kľúče od všetkých miestností, v ktorých sa bude Noc konať.
- Zabezpečiť priestory na grilovanie aj s grilom, lavičky, stoly (pokiaľ je Noc pre maturantov).
- Upozorniť žiakov/čky, aby si doniesli večeru, raňajky (pokiaľ je Noc v škole určená prvákom/čky).
- Upozorniť žiakov/čky, aby si doniesli športové oblečenie, pyžamá, spacáky, karimatky, nafukovačky, hygienické potreby.
- Zabezpečiť moderátorov súťaže a napísať im scenár.
- Vymyslieť disciplíny a zabezpečiť ich rozdelenie jednotlivým členom/kám študentskej rady. Pripraviť plán aktivít a ich rozmiestnenie. Pripraviť pomôcky k disciplinám.
- Zabezpečiť kostýmy a scenáre pre účinkujúcich.
- Zabezpečiť otázky (z rôznych oblastí, o zakladateľovi našej školy, ai.) do kvízu.

Akcia: Žiaci/čky majú prísť do školy asi pol hodiny pred začiatkom akcie, aby si uložili veci do tried, v ktorých budú spať. Malí primáni spia podľa počtu väčšinou v jednej triede. (telocvični) Na našej škole prvákov/čky vyššieho gymnázia a maturantov/ky delíme podľa pohlavia do jednotlivých tried. Po príchode do školy našich nováčikov členovia/ky študentskej rady usmernia, kde si majú zložiť veci a kam sa majú potom dostaviť. Po nástupe všetkých zúčastnených privítame a upozorníme na dodržiavanie školského poriadku. (jeho dodržiavanie je uvedené aj v návratke) Zároveň ich oboznámime s programom a následne rozdelíme do skupín (podľa farieb, obľúbených ročných období, podľa počtu súrodencov, obľúbených jedál, atď.) Skupiny pre prvákov miešame kvôli tomu, aby sa vzájomne zoznámili žiaci/čky z rôznych tried či ročníkov. (prváci na 2. stupni s prvákmi na 3. stupni) Skupiny nie sú takto delené počas celej noci, záverečné aktivity už väčšinou absolvujú ako jedna trieda. (tam prevažne nie je dôležitý počet účastníkov/čok) Nasleduje chvíľka na bojový pokrik či heslo, predstavenie skupiny. Po predvedení svojich pokrikov sa presúvame na jednotlivé stanoviská, kde už čakajú zodpovední členovia/ky študentskej rady. (tu tiež kombinujeme dvojice, pokiaľ sa dá, mladší žiak/čka so starším spolužiakom/čkou) Podľa počtu učiteľov/liek môžu byť aj oni/y na jednotlivých stanoviskách. Organizátori/ky po absolvovanej disciplíne vždy usmernia súťažiacich, na ktoré ďalšie stanovisko sa majú vybrať, aby sme nemali prestoje, prípadne nenastal chaos. Tu treba predvídať už pri výbere disciplín. Disciplíny hodnotíme na mieste, každý/á dostane nejakú sladkosť, prípadne sa môže súťažiť aj na body (maturanti/ky), ktoré zapisujeme do pripravených kartičiek. Noc v škole môže prebiehať na spôsob hry Pevnosť Boyard. My stanoviská delíme po rôznych poschodiach, aby si súťažiaci/e nezavadzali alebo sa pri povzbudzovaní skupiny vzájomne neprekrikovali. Niektoré disciplíny sa odohrávajú aj v telocvični.

Disciplíny:

1. *Letom svetom* - úlohou súťažiacich je v čo najkratšom čase presunúť fúkaním postavičku vystrihnutú z papiera z bodu A do bodu B. Hodnotí sa celkový čas, za ktorý postavičku prefúkali po zemi (po lavici) všetci zo skupiny. (papierová postavička, krieda)
2. *Letisko* - úlohou je trafiť v stanovenom čase do koša čím viac papierových lietadielok. Každý/á má po tri pokusy. Hodnotí sa počet lietadielok, ktoré úspešne pristáli na letisku. (kôš, papierové lietadielka, krieda)

3. *Potrubie* - zo slamiek vytvoriť v stanovenom čase čím dlhšie neprerušované potrubie. (slamky)
4. *Dekobal* - v tejto disciplíne súťažia 2 družstvá, najlepšie je realizovať ju na dvore. Každé družstvo dostane po jednej deke a spoločnom balón naplnenom vodou. Úlohou súťažiacich je balón s vodou prehadzovať z deky na deku tak, aby nespadol a nepraskol. Musíme mať pripravených viac balónov, aby bolo stále čím hádzať. Podľa zručnosti súťažiacich môžeme dať aj naraz dva balóny, nech je väčšia zábava. (deky, balóny, lopty)
5. *Obúvanie papúč* - súťaží sa v štvoriciach, až do splnenia úlohy. 4 súťažiacim sa zaviažu oči šatkou, potom ich posadíme na stoličky, ktoré sú položené do štvorca. Do stredu toho štvorca sa položia papuče. Úlohou súťažiacich bude nájsť rovnaký pár obuvi a obuť doň svoju stoličku, na ktorej sedí. Zvíťazí ten, kto ako prvý svoju stoličku obuje. (8 párov papúč, stoličky, šatky)
6. *Prevliekanie pera cez odev* - súťažia dve družstvá s rovnakým počtom hráčov. Družstvá sa postaví oproti sebe. Členovia družstva stoja zas tesne vedľa seba. Obe družstvá dostanú pero priviazané na špagát a ich úlohou je v čo najkratšom čase prevliecť pero cez celý odev. Vyhráva skupina s najkratším časom. (perá, špagát)
7. *Ponožky na šnúre* - hra sa skvele realizuje na väčšom priestranstve, najlepšie v telocvični. Na jednej strane telocvične rozvešiame na pripevnený špagát rozličné pestrofarebné ponožky, ktoré si majú žiaci/čky doniesť z domu. Na druhej strane telocvične sa postaví 2 a viac družstiev vedľa seba. Po odštartovaní je úlohou súťažiacich v jednotlivých družstvách bežať po jednom na druhú stranu telocvične a zobrať zo šnúry 1 ks ponožky. Keď dobehne s ponožkou do cieľa, vymení sa so spoluhráčom a beží ďalší. Vyhráva to družstvo, ktoré bude mať najviac úplných párov. Súťaží sa dotedy, kým sa neminú všetky ponožky. (špagát, ponožky)
8. *Prekážková dráha* - opäť súťažia dve a viac družstiev vedľa seba podľa miesta. Ideálna je opäť telocvična, pretože použijeme náradie na telesnú výchovu (lavičky, mostík, kozu, koňa, atď.). Úlohou súťažiacich je dôjsť do cieľa po prekážkovej dráhe, pričom na nej môžeme striedavo liezť, skákať, štvornožkovať, preskakovať, nosiť druhého na chrbte, tlačiť ho ako fúrik. Je možné vytvoriť množstvo rôznych variant prekážok a spôsobov ich prekonávania. Vyhráva najrýchlejšie družstvo. (lavičky, mostík, kozu, koňa, žinenky, atď.)
9. *Ťahanie lana* - silnejší vyhráva. Veľmi jednoduchá, no stále obľúbená disciplína. (lano)
10. *Hľadanie párov* - všetci súťažiaci/e dostanú na čelo nalepený papierik s názvom postavy z nejakej známej filmovej či rozprávkovej dvojice. Nikto sa nesmie rozprávať, môžu komunikovať iba neverbálne. Dôležitý je párny počet účastníkov. Na zvolený signál je ich úlohou nájsť bez slov svoju dvojicu a ísť s ňou na vopred určené miesto. Vyhráva prvý nájdený pár, môže sa hrať, kým sa všetci nestretnú. (farebné lepiace papieriky)
11. *Klobúkový tanec* - tu súťaží menší počet hráčov, najlepšie do 10. Každý z nich má na hlave klobúk, ktorý si v rytme piesne majú v kruhu prekladať z hlavy na hlavu. Kto sa pomýli, ten vypadáva. Tanec môžeme sťažiť aj tým, že počas tanca musia súťažiaci chodiť do kruhu či ísť do poldrepu. (klobúky, hudba)
12. *Šmykanie v ponožkách* - súťažiaci sa majú v hrubých ponožkách šmyknúť čo najďalej. Zvíťazí to družstvo, ktoré malo najlepší pokus o šmyk. Ďalšou obmenou je spočítať všetky dráhy šmyku celého družstva. (hrubé šmyklivé ponožky)
13. *Stavanie papierovej veže* - družstvo má v určenom čase postaviť čo najvyššiu vežu z kancelárskeho papiera pomocou lepiacej pásky a nožníc. (nožnice, kancelársky papier, lepiaca páska)

14. *Lovenie perál* - z rôznych druhov tekutín a potravín si vyrobíme zaujímavú a dostatočne mazľavú hmotu. Do nej vložíme napr. postavičky, zvieratka alebo iné drobné predmety z kindervajíčok. Úlohou súťažiacich je z hmoty vytiahnuť čím viac postavičiek či figúrok. Súťaží sa v družstvách, úlohou je za určený čas vyloviť čím viac predmetov. Súťaží vždy iba jeden hráč, postupne sa striedajú všetci. (figúrky z kindervajíčok, umelohmotná nádoba, papierové utierky, olej, horčica, med, kečup, ocot, atď.)

15. *Gordický uzol* - hráči sa postavia do kruhu, čelom k sebe. Zavrú oči, na daný povel dajú ľavú ruku dovnútra kruhu a snažia sa niekoho chytiť za ruku. Keď sú všetci chytení, urobia to isté s pravou rukou. Potom otvoria oči a zistia, že sú beznádejne zapletení... Druhá fáza hry totiž spočíva v rozpletení tohto ľudského uzla bez toho, aby sa im ruky rozpojili. Je možné sa ľubovoľne otáčať, skákať, prenášať hráčov z jedného konca uzla na druhý, čokoľvek, len nie rozpojiť ruky. Výsledkom potom môže byť buď pôvodné koliesko, i keď v trochu inom poradí, alebo častejšie niekoľko oddelených krúžkov.

16. *Hra na maškrtníka* - cieľom hry je zjesť viac čokolády ako všetci ostatní a získať titul maškrtníka. Hráči si sadnú do kruhu, doprostred sa položí rozbalená tabuľka čokolády. Začínajúci hráč hodí kocku, pokračuje hráč po jeho pravici dovtedy, kým niekto nehodí šestku. Keď sa tak stane, onen šťastlivec si čo najrýchlejšie musí obliecť rukavice, čiapku a šál. Potom sa rýchlo chopí príboru a pustí sa do čokolády, ktorú musí krájať po jednom dieliku. Ostatní hráči medzitým ďalej hádžu kocku. Keď padne niekomu šestka, hráč, ktorý práve je, (alebo sa ešte len oblieka) musí okamžite prestať a odovzdať nástroje a oblečenie tomu, kto hodil šestku. Takto sa pokračuje až do vyčerpania čokolády. Členovia/ky študentskej rady chodia dookola každého kruhu a sledujú dodržiavanie pravidiel. (čokoláda, vidlička, nôž, šál, čiapka, rukavice, hracia kocka)

Akcia: Po absolvovaní posledných disciplín, ktoré najčastejšie realizujeme v telocvični, odchádzame večerať do jedálne, prípadne nasleduje grilovačka. Pokiaľ ideme grilovať, sprievodnou aktivitou býva vopred pripravená hra Aktivita, kde súťažiaci/e musia napríklad hádať na základe neverbálnych znakov nejaké slovo, slovné spojenie, príslovie, porekadlo, politika, skupinu, pieseň, iniciatíve sa medze nekladú. (slová môžeme aj kresliť)

Návšteva historickej izby: Keďže máme to šťastie, že naša škola je historická budova, po večeri odchádzame na prehliadku katakomb, ktoré sa pod ňou nachádzajú. Iné skupiny (vrátane primánov/iek) zas medzitým absolvujú návštevu historickej izby zakladateľa nášho gymnázia- J. Braneckého. Po absolvovaní krátkej prehliadky s výkladom máme pre prvákov 3. stupňa pripravené otázky súvisiace s osobnosťou J. Braneckého alebo priamo s jeho pracovňou, do ktorej žiaci/čky mali možnosť nahliadnuť. Takto sa nováčikovia na našej škole oboznámia hneď aj s jej históriou a priestormi, ktoré nemajú možnosť vidieť každý deň. (pripravené otázky)

Návšteva veže: Po prehliadke Braneckého izby nasleduje aktivita vo veži. Na ceste do veže už na našich prvákov či prváčikov čakajú zamaskované strašidlá. Do veže chodia menšie skupiny iba so slabým osvetlením alebo potme, (väčšinou už po triedach) aby malo strašenie patričný efekt.

Pokiaľ má Noc v škole charakter súťaže Pevnosti Boyard (väčšinou pre maturantov) a nocľazníci hľadajú potme po priestoroch školy rôzne indície, ktoré im majú napomôcť pri vyriešení hádanky, hore vo veži už na nich čakajú postavy z tejto súťaže s ďalšou

časťou hádanky. Iným variantom je pre maturantov pripraviť otázky s podobnými zadaniami, ako je to na maturitnej skúške. Háda a spolupracuje celá skupina. (tú môžeme rozdeliť podľa oblastí záujmu, napr. na zadania z biológie, chémie, matematiky, môžeme pripraviť aj nejaké jednoduché pokusy)

Ak je Noc v škole určená novým žiakom/čkám školy, vo veži ich čaká rytier a hradné panie s pripraveným príbehom, do ktorého môžeme zakomponovať históriu našej školy, mesta, regiónu, atď.

Po vyhodnotení súťažných disciplín alebo po vedomostnej súťaži idú najmladší účastníci konečne spať...

Pre starších žiakov/čky, pokiaľ sme skončili skôr, môžeme pripraviť ešte súťaže podobné televíznej Partičke. Celkom na záver vyčerpávajúcej Noci môžeme ešte zabezpečiť pre istotu vhodný film, záleží to od programu, aby toho zas nebolo príliš veľa...

Ráno nás budí prvé školské zvonenie, beháme po škole ešte chvíľu v pyžamkách, až kým sa nedostaneme do jedálne na teplý čajík a raňajky, a vychutnávame si pokojnú atmosféru v tichej škole.

Reflexia: Po viacerých nociach v škole sme začali tieto naše obľúbené Noci v škole realizovať najmä v piatky, pretože nám potom detúrence zaspávali po nedostatku spánku na hodinách...Noci v škole sú veľmi vyčerpávajúce akcie, ktoré sa však tešia veľkej popularite u žiakov/čok všetkých vekových kategórií, dokonca i našich absolventov, ktorí nemali to šťastie Noc v škole prežiť. Po uskutočnení akcie dávam ako koordinátorka účastníkom napísať krátku spätnú väzbu, aby sme vedeli, čo sa žiakom/čkám páčilo, čo by bolo potrebné zmeniť, vynechať. Veľkú zábavu z Noci v škole mám i ja, napriek tomu, že toho veľa nenaspím. Aj ďalšie kolegyně, ktoré ma najprv nechápali, prečo takúto náročnú akciu organizujeme, po absolvovaní jednej Noci veľmi rýchlo pochopili moje nadšenie z akcie a stali sa jej fanúšikmi/čkami...

Veľký prínos má Noc v škole aj pre členov/ky študentskej rady. V rámci akcie rozvíjajú svoje organizačné schopnosti a zručnosti, svoje komunikačné kompetencie, ktoré sú základom efektívnej spolupráce. Pri realizácii tejto mimoškolskej aktivity musia prebrať osobnú zodpovednosť za pridelené úlohy, tiež môžu tvorivo prispievať pri dosahovaní spoločných cieľov. Zároveň sa v rámci akcie rozvíja ich kreativita, flexibilita.

Pri realizácii Noci v škole je potrebné vychádzať z počtu nahlásených účastníkov. Čím viac žiakov/čok prejaví záujem zúčastniť sa, tým je to náročnejšie na prípravu. So študentskou radou sme už realizovali aj Noc v škole pre 80 žiakov/čok 1. ročníka nižšieho a zároveň aj vyššieho gymnázia, čo bolo veľmi náročné. Ak by sme chceli urobiť dve Noci v škole určené iba pre 1. ročník vyššieho gymnázia, je dôležité zobrať do úvahy fakt, že práve Noc ... poskytuje novým prvákovi/čkam priestor pre bližšie zoznámenie sa a nadviazanie kamarátskych, ktoré potom pretrvávajú. Zaujímavé kamarátskych nadviazali i naši primáni s prvákmi vyššieho gymnázia, nehovoriac o súťažných disciplínach, pri ktorých sa navzájom nosili na chrbtoch či tlačili „fúriky“. (obrázok 1) Že Noc v škole poskytuje zúčastneným priestor pre netradičné oboznámenie sa s históriou školy, s jej bežne nedostupnými priestormi, to sme už spomínali vyššie v uvedenom texte. Všetko záleží od kreativity organizátorov/iek zo študentskej rady. Členov a členky študentskej rady po podobných aktivitách motivujem písomnými i ústnymi pochvalami.

Pri realizácii Noci... pre maturantov je snád' väčšia zodpovednosť, ale pokiaľ sa správajú študenti/ky zodpovedne, akcia býva úspešná. Ako koordinátorka som v spolupráci so študentskou radou zrealizovala niekoľko Nocí v škole, z toho len pre maturitné ročníky boli určené štyri. Zatiaľ sme nikdy nemali problém s disciplínou či s porušením školského poriadku.

Disciplíny, ktoré som ponúkla vo vyššie uvedenom texte máme všetky odskúšané, môžu poslúžiť ako predloha. Treba si však dávať pozor, aby plánovaných aktivít nebolo príliš veľa, aby sa žiaci/čky necítili „upachtení“, ale zároveň ich treba primerane unaviť...

Obrázok 1 Noc v škole

Prameň: vlastný zdroj

Školský rozhlas

Študentská rada má u nás na škole pod patronátom aj vysielanie školského rozhlasu. Okrem bežného vysielania venovaného rôznym sviatkom či výročiam sme realizovali hranie piesní na želanie. Toto rozhlasové vysielanie malo veľký úspech najmä medzi žiakmi/čkami, pretože si v rámci neho mohli vzájomne popriať k rôznym sviatkom. Obľúbené boli aj rozličné typy školského zvončeka, ktoré sme občas zmenili, či už podľa sviatku alebo podľa návrhu členov/iek študentskej rady.

Súťaž o najobľúbenejšieho učiteľa/ku

Na základe tajného hlasovania sme hľadali a vyhlásili najobľúbenejšieho učiteľa/ku. Môžeme to spojiť s Dňom učiteľov.

3.2 Tradičné či netradičné dni

Deň študentstva (tento deň môžeme spojiť aj s Dňom farieb)

Ciel': Rozvoj občianskych kompetencií žiakov/čok, prispievať k naplneniu práv iných, chápať zmysel národného a kultúrneho dedičstva, uplatňovať a ochraňovať princípy dedičstva. Rozvoj spôsobilosti vnímať, chápať a ceniť si kultúru nášho národa a jeho tradície.

Pomôcky: urna s názvami farieb

Pred akciou:

- Pripraviť rozhlasové vysielanie venované histórii Dňa študentstva, aby žiaci/čky poznali tradíciu tohto pre nich významného dňa.
- Pripraviť nástenku s informáciami o Dni študentstva.
- Pokiaľ sa rozhodneme Deň študentstva ozvláštniť, môžeme spojiť tento deň s Dňom farieb. Deň farieb je vo svojej podstate dôkazom súdržnosti žiakov/čok v konkrétnej triede. V jednotlivých triedach dáme deň pred sviatkom jednému zástupcovi triedy ťahať lístoček s názvom farby. V kasičke máme pripravené rôzne farby, ktoré si potom jednotlivé triedy vylosujú. Ich úlohou bude prísť v určený deň (pred alebo po sviatku) v oblečení vylosovanej farby.

Reflexia: Deň farieb bol ozvláštnením školskej klímy, ale i dôkazom vzájomnej súdržnosti v jednotlivých triedach. V niekoľkých triedach boli dokonca v danej farbe oblečení všetci žiaci/čky.

Deň krajín

Ciel': Rozvoj sociálnych a komunikačných kompetencií. Rozvoj spôsobilosti vnímať, chápať a ceniť si kultúru nášho národa a jeho tradície. Rozvíjať toleranciu a empatiu k prejavom iných kultúr. Vedieť sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom výtvarného umenia.

Pomôcky: plagát, urna s kartičkami

Pred akciou:

- Pripraviť rozhlasové vysielanie informujúce o blížiacom sa Dni krajín.
- Pripraviť nástenku s informáciami o Dni krajín.
- Tentoraz si členovia/ky študentskej rady do urny pripravlia kartičky s názvami krajín celého sveta, Európy. Opäť chodia po triedach a dávajú losovať v každej triede kartičku s názvom jednej krajiny. Pripomenú spolužiakom/čkám, kedy sa akcia bude konať a bližšie informácie o nej. Informujú tiež o termíne hodnotenia akcie.
- Ako odmena pre najaktívnejšiu triedu dohodnúť s vedením gymnázia cenu, napr. vo forme jedného dňa neskúšania či jedného deň voľna pridaného k školskému výletu.

Akcia: V stanovený deň hodnotenia chodia po triedach počas veľkej prestávky členovia/ky študentskej rady spolu s koordinátorkou a na základe vopred dohodnutých kritérií hodnotia spracovanie témy tej ktorej krajiny. (termín hodnotenia môže byť rôzny)

Reflexia: Deň krajín v niektorých triedach žiakov/čky doslova uchvátil. Na dverách mali nakreslené rôzne plagáty s typickými znakmi vylosovanej krajiny, v triede púšťali hudbu z uvedeného štátu. V triedach nás prekvapili napr. ukážkou japonskej hudby a kultúry, krátkou ukážkou aikida či oblečením v kimonách. Ako najúspešnejšia trieda skončila trieda, ktorá si vylosovala svoju domovinu. Tu nás čakala dievčina v slovenskom kroji, ktorá nás vítala chlebom a soľou a na katedre ležal pripravený ovčí syr, ktorým nás ponúkli. Touto aktivitou sme pôsobili na rozvoj spôsobilosti vážiť si tradície a kultúru nielen nášho národa, ale i iných krajín. Zároveň pozitívne vplývala na rozvoj empatie a tolerancie k prejavom iných kultúr.

Deň jablka (Deň zdravej výživy)

Cieľ: Rozvoj sociálnych a komunikačných kompetencií.

Pomôcky: lavice, stoličky, výzdoba, tácne, tanieriky

Pred akciou:

- Pripraviť rozhlasové vysielanie informujúce o blížiacom sa Dni jablka. Informovať žiakov/čky školy, že výt'azok z akcie pôjde na podporu projektu Mary's meals.
- Členovia/ky študentskej rady majú za úlohu vo svojich triedach vopred zistiť, kto z ich spolužiakov/čok je ochotný na tento Deň jablka pripraviť nejaké zdravé jedlo z jablák, upiecť koláče či doniesť ochutnať jablkovú šťavu, jednoducho všetko, čo je sa pripravuje z jablák. Na základe predbežného prieskumu si potom vytvoríme zoznam, aby sme vedeli, či budeme mať dostatok jablčných špecialít.
- Koordinátor/ka po dohode s vedením školy pripraví s členmi/kami študentskej rady deň vopred stanoviská, kde sa budú jablčné špeciality predávať. Zabezpečí predávajúcich členov/ky študentskej rady na jednotlivé stanoviská. Predávajúci si pripravlia lavice a ich výzdobu.
- Ráno v Deň akcie žiaci/čky preberú členovia/ky od žiakov/čok pripravené jedlá, rozdelia si ich a po dohode s koordinátorkou si pripravlia cenovky na špeciality.

Akcia: Počas prestávok predávajúci na svojich stanoviskách predávajú špeciality, pričom spolužiakov/čky informujú o význame zdravej výživy. Tiež upozorňujú na zbierku Maryś meals, ktorú touto akciou podporujeme.

Reflexia: Všetkým dobrovoľníkom, ktorí jednotlivé špeciality pripravili, a tiež všetkým zúčastneným po akcii poďakujeme cestou školského rozhlasu. Koordinátorka dobrovoľníkom, ktorí jablkové pochutiny pripravili, udelí aj písomné pochvaly. Výnos z predaných produktov ide do projektu Maryś meals.

Deň bláznivých účesov

Cieľ: Rozvoj sociálnych a komunikačných kompetencií.

Pomôcky: cena pre víťaza, farebné spreje na vlasy

Pred akciou:

- Pripraviť rozhlasové vysielanie informujúce o blížiacom sa Dni bláznivých účesov.
- Pripraviť plagáty o akcii a rozvešať ich po škole.
- S členmi/kami študentskej rady sa dohodnúť, kto z tímu bude tvoriť „bláznivé účesy“ a kto ich bude v porote hodnotiť.
- Zakúpiť farebné spreje na vlasy.
- Zakúpiť originálnu cenu pre víťaza.

Akcia: Túto akciu je ideálne realizovať 1. apríla alebo niektorý iný aprílový deň. Už od rána stoja pri vstupe do školy určení členovia/ky študentskej rady a pomáhajú na požiadanie vytvoriť spolužiakom/čkám pestrofarebný účes. Účesy nemusia byť iba farebné, je dôležité, aby boli originálne. Počas vyučovania potom chodí určená porota po triedach a hľadá najoriginálnejší účes.

Reflexia: Je veľmi ťažké v niektorých prípadoch sa tváriť potom na hodine vážne, keď hľadáte na žiačku, ktorá má vo vlasoch pozapichované ihlice na pletenie či hracie karty. Tento Deň bláznivých účesov je naozaj „bláznivý“, no zároveň poskytuje žiakom/čkám výbornú príležitosť ukázať svoju kreativitu a odosobniť sa aj v takej vážnej a významnej inštitúcii ako je škola. Žiaci/čky, ktorí sa do akcie zapoja, si v tento deň vyslovene prídu na svoje pri vytváraní bláznivých účesov, ktoré na väčšine tvárí vyvolávajú úsmev.

Deň výmeny učiteľov so žiakmi

Cieľ: Rozvoj spôsobilosti riešiť problémy. Rozvoj sociálnych a komunikačných kompetencií. Rozvoj personálnych kompetencií. Rozvoj spôsobilosti efektívne pracovať v skupine a uvedomovať si svoju zodpovednosť v tíme. Rozvoj empatie a flexibility.

Pred akciou:

- Dohodnúť termín výmeny s vedením školy.
- Koordinátor/ka zabezpečí, aby vyučujúci o akcii vedeli a išli žiakom/čkám v ústrety.
- Žiaci/čky zo študentskej rady v jednotlivých triedach urobia zoznam s názvom predmetu a menom žiaka/čky, ktorý bude učiť namiesto vyučujúceho.

Akcia: Deň výmeny pozície študentov/tiek so svojimi vyučujúcimi sa teší vo väčšine tried veľkej obľube. V rámci neho si môžu žiaci/čky beztretno vyskúšať, aké to je stáť na opačnej strane a byť učiteľom/kou. Výmena pozícií sa však nekoná len naoko. Náhradní učitelia/lky si majú dostatočne v predstihu zistiť, aké učivo majú so „svojimi“ žiakmi/čkami preberať. Potom si z daného učiva pripraví výklad do svojej triedy a po zazvonení si hodinu odučia.

Reflexia: Tento deň výmeny učiteľov/iek so žiakmi/čkami sme už realizovali viackrát na oboch stupňoch gymnázia. Netreba sa báť faktu, že primáni sú malí a že si na hodine neporadia. Sama som zažila hodinu v triede primánov, ktorá bola krásne odučená. Šlo o hodinu literárnej výchovy, kde žiaci/čky pekne pracovali s textom presne podľa pokynov „učiteľa“. Niektorí učitelia/lky sa na túto výmenu vyslovene tešia, pretože žiakom/čkám ponúka možnosť vžiť sa do ich pozície aspoň na jednu hodinu a vyskúšať si, aké je náročné byť učiteľom/kou. Mnohí z nich si potom pochvaľovali, akú výbornú domácu prípravu si ich náhradníci spravili a tiež to, aké skvelé hodiny žiaci/čky odvedli. Dokonca ich výklady hodnotili výbornou. Boli medzi nami zas aj takí, ktorí si dovolili na hodine vyrušovať, aby naopak ukázali žiakom/čkám aj druhú, a síce menej príjemnú stránku roly učiteľa/ky. Dôležitú úlohu pri výmene má koordinátorka, aby presvedčila všetkých kolegov o význame tejto výmeny. Je možnosť určiť tento Deň výmeny ako povinný pre všetkých pedagógov. Radosť z „učiteľovania“ mali aj žiaci/čky, ktorí sa postavili k svojej novej pozícii zodpovedne, a keď aj mali niektorí z nich najprv trému pred spolužiakmi/čkami, nakoniec to zvládli.

Deň komplimentov (súťaž o najoriginálnejší kompliment)

Cieľ: Rozvoj sociálnych a komunikačných kompetencií.

Pomôcky: urna

Pred akciou:

- Pripraviť rozhlasové vysielanie informujúce o blížiacom sa Dni komplimentov.
- Pripraviť urnu na odovzdané komplimenty. (Býva pokreslená nejakými veselými motívami, môžeme ju potom využívať pri rôznych aktivitách.)
- Koordinátor/ka zabezpečí členov/ky študentskej rady, ktorí budú komplimenty triediť. Ďalších, ktorí budú komplimenty doručovať určeným osobám.

Akcia: Deň komplimentov môže nahradiť aj Deň sv. Valentína, pretože dáva každému priestor vyjadriť svoje pozitívne city. Je dôležité, aby sme vysvetlili hlavne mladším žiakom/čkám, význam slova kompliment. Napriek všetkému sa môže stať, že niekto náročky pochopí význam slova kompliment ironicky. Takéto komplimenty adresátovi neodovzdávame, pretože tento deň nie je o kritike. Najoriginálnejší kompliment, ktorý členovia/ky študentskej rady pri triedení nájdú, prečítame potom do školského rozhlasu.

3.3 Akcie súvisiace so zdravím

Kurzy prvej pomoci

Cieľ: Ovládať základné kroky poskytovania prvej pomoci a v prípade potreby ju vedieť poskytnúť.

Pomôcky: figurína, základné zdravotné pomôcky (gáza, obvazy, trojrohá šatka, škrtidlo, atď.)

Pred akciou:

- Koordinátor/ka po súhlase vedenia gymnázia pozve na školu študentov/ky zo zdravotnej školy.
- Dohodne sa s jednotlivými vyučujúcimi, kedy sa ukážky prvej pomoci budú predvádzať. (Môže to byť v rámci hodín telesnej výchovy či v rámci OČAPu.)

Akcia: Ukážky prvej pomoci sú spojené aj s krátkymi kurzami pre žiakov/čky. Sú vhodné pre študentov/ky vyššieho gymnázia i pre vyššie ročníky nižšieho gymnázia. Počas akcie môže prebiehať viacero kurzov naraz vo viacerých miestnostiach, aby malo čím viac žiakov/čok možnosť vyskúšať si základné kroky poskytovania prvej pomoci.

Reflexia: My sme kurzy robili buď v telocvični, alebo vo väčších triedach. Kurzy viedli študenti/ky maturitných ročníkov zo zdravotnej školy, ktorí už mali za sebou istú prax. Našich žiakov/čky tieto kurzy prvej pomoci zaujímali, pretože si uvedomovali ich dôležitosť v bežnom živote. Uvítali takúto formu praktických ukážok, ktoré im môžu pomôcť niekedy zachrániť život. Naučili sa dávať masáž srdca i dýchanie z úst do úst. Ďalej mali možnosť vidieť a vyskúšať si rôzne obvazové techniky či zastavenie krvácanie zo žily a tepny.

Darcovstvo krvi

Cieľ: Rozvoj občianskych a sociálnych kompetencií, rozvoj základných humanistických hodnôt a empatie.

Pomôcky: propagačné letáky

Pred akciou:

- Koordinátorka zabezpečí informačné letáky o darovaní krvi, zabezpečí testy, ktoré darcovia majú vyplňať pred každým darovaním.
- Členovia/ky študentskej rady vytvoria nástenku s danou problematikou darcovstva.
- Vytvoriť a zabezpečiť rozhlasové vysielanie s témou darcovstva.

Akcia: Táto akcia na našej škole prebiehala prakticky celý školský rok, je však určená pre 3. a 4. ročníky SŠ, vyššieho gymnázia. Ako koordinátorka som navštevovala spolu s členmi/kami študentskej rady, ktorí už mali aspoň jedno darovanie krvi za sebou, jednotlivé triedy v uvedených ročníkoch a poskytovali sme im základné informácie o darovaní krvi a jeho význame. Upozorňovali sme ich aj na faktory, ktoré môžu darovaniu krvi zabrániť, prípadne ho nejakým spôsobom negatívne ovplyvniť. Informovali sme ich aj o nástenke, na ktorej si mohli i neskôr počas celého roka pozrieť podrobné inštrukcie týkajúce sa darcovstva.

Reflexia: Podarilo sa nám získať niekoľko darcov krvi, ktorí už neskôr chodili krv darovať bez toho, aby sme ich motivovali. Žiaľ, naša škola mala v tom čase v uvedených ročníkoch len niekoľko tried, takže akciu s hromadnou účasťou priamo v našej škole sa nám doteraz nepodarilo zorganizovať, aj keď sme oslovili pedagógov.

Týždeň červenej stužky

Ciel': Podporiť ľudí chorých s vírusom HIV. Šíriť medzi žiakmi/čkami osemročného gymnázia osvetu v boji proti AIDS. Rozvoj sociálnych a občianskych kompetencií, rozvoj empatie a solidarity.

Pomôcky: červené stužky, propagačné materiály

Pred akciou:

- Členovia/ky študentskej rady pripraví nástenku s informáciami o tomto ochorení i o tom, ako mu predchádzať.
- Členovia/ky študentskej rady zakúpia a pripraví červené stužky, ktoré sa budú počas týždňa rozdávať ako podpora v boji proti tomuto ochoreniu.
- Zabezpečiť členov/ky študentskej rady, ktorí budú zapínať stužky a zároveň poskytovať informácie o týždni boja proti AIDS.

Akcia: V pondelok ráno vo vestibule školy dostali prichádzajúci žiaci/čky červené stužky, s krátkym vysvetlením ich významu.

Prednáška gynekológa

Ciel': Poskytnúť žiačkam informácie o bežných ochoreniach žien a o tom, ako im predchádzať.

Pred akciou:

- Koordinátorka dohodne termín prednášky spojenej s diskusiou s gynekológom.
- Zabezpečí priestor na besedu a vhodný termín, aby sa prednáška uskutočnila v rámci vyučovania.
- Zabezpečí písacie potreby a lístočky, na ktoré môžu žiačky písať svoje prípadné otázky.

Akcia: Túto aktivitu som zabezpečovala pre žiačky 9.ročníka základných škôl, ale myslím si, že je vhodná už aj pre 8. ročník základných škôl a samozrejme pre celé vyššie gymnázium.

Reflexia: Na prednáške sa dievčatá dozvedeli informácie, ktoré často dostávajú skreslené od rôznych kamarátok či internetu, z úst odborníka. Keďže aj v súčasnosti majú mladé dievčatá akúsi bariéru sa o niektorých veciach otvorene s kýmkoľvek porozprávať, práve beseda s gynekológom im pomohla osvetliť niektoré problémy. Počas besedy písali svoje otázky anonymne na lístočky, ktoré sme potom odovzdali odborníkovi. Ten na ne v závere besedy odpovedal.

Účasť v stravovacej komisii

Ciel': Rozvoj schopnosti kooperovať s inými ľuďmi. Dokázať tvorivo prispievať pri dosahovaní spoločných cieľov.

Na začiatku každého školského roka si v rámci voľby žiackej samosprávy volíme vždy aj jedného zástupcu do stravovacej komisie. Zvolený člen/ka študentskej rady sa potom pravidelne zúčastňuje na zasadnutí tejto komisie a tlmočia pozitívne i negatívne pripomienky žiakov/čok gymnázia, ktoré sa týkajú stravovania a jeho kultúry, pestrosti jedál. O informáciách zo zasadnutí stravovacej komisie potom ďalej informujú na pravidelnom zasadnutí študentskej rady a v jednotlivých triedach.

Súťaž o najčistejšiu triedu

V rámci tejto celoročne prebiehajúcej súťaže, ktorá je určite zaužívaná na viacerých školách, hodnotíme čistotu tried, aby sme žiakov motivovali k spoluúčasti na čistej, a tým aj krajšej škole. Hodnotia sa raz týždenne všetky triedy, pričom v hodnotiacej komisii sú nielen zástupca vyššieho a nižšieho gymnázia, ale i jeden člen/ka pedagogického zboru. Výsledky z bodovaní sa potom pravidelne uvádzajú na nástenke študentskej rady, kde ich žiaci/čky jednotlivých tried môžu sledovať. V tejto súťaži je veľmi dôležitá motivácia, teda odmena, ktorú získa víťazná trieda na nižšom a vyššom gymnáziu. Na našom gymnáziu sa zatiaľ osvedčilo predĺženie školského výletu o jeden deň, čo je primeraným motivačným faktorom v tejto nie veľmi atraktívnej, ale dôležitej súťaži.

3.4 Besedy so zaujímavými ľuďmi

So študentskou radou sme zrealizovali niekoľko besied na základe záujmu žiakov/čok z jednotlivých tried. Medzi besedy, ktoré sa stretli s veľkým úspechom, by som zaradila besedu žiakov/čok nižšieho gymnázia so spisovateľom R. Dobiášom, známym autorom súčasnej, najmä detskej literatúry.

Študentov vyššieho gymnázia oslovila zas beseda s ľuďmi pracujúcimi so sociálne slabšími občanmi, konkrétne s bezdomovcami žijúcimi v našom regióne. Na besede sa niekoľko z týchto ľudí i zúčastnilo, a tak mali žiaci/čky priestor na otázky týkajúce sa priamo ich každodennej existencie na ulici.

3.5 Športové akcie

Nakoľko je na našom gymnáziu veľmi bohaté športové dianie, v tejto oblasti sme uskutočnili iba niekoľko aktivít. Jednou z nich bol šachový turnaj a maratón v aerobiku, v oboch akciách sa zúčastnili žiaci/čky vyššieho a nižšieho gymnázia.

Šachový turnaj

Cieľ: Rozvoj kompetencie uplatňovať matematické myslenie. Rozvoj sociálnych a komunikačných spôsobilostí.

Pomôcky: hodiny na meranie času, šachovnice s figúrkami, odmeny pre súťažiacich, diplomy

Pred akciou:

- Po schválení termínu akcie vedením gymnázia koordinátor/ka zabezpečí šachových rozhodcov, môžu byť aj z radov pedagógov školy. (Zistí aj počet účastníkov, aby bolo rozhodcov dost'.)
- Členovia/ky študentskej rady zabezpečia pred akciou reklamu o chystanej akcii do školského rozhlasu, na nástenku a web školy, formou plagátov, zabezpečia ich vyvesenie po škole.

- Po propagovaní akcie zistia členovia/ky študentskej rady, koľko záujemcov/kýň z jednotlivých tried sa akcie zúčastní.
- Koordinátorka, príp. členovia /ky študentskej rady podľa počtu prihlásených záujemcov/kýň zabezpečia zapožičanie šachových hodín a šachovnic s figúrkami. (Nám pomohla spolupráca so šachovým oddielom z iného mesta, ktorý nám veľmi ochotne zapožičal šachové hodiny i šachy. Zvyšné šachy podonášali členovia /ky študentskej rady či samotní súťažiaci, alebo aj ostatní žiaci/čky gymnázia, pretože sme mali pomerne veľa prihlásených záujemcov.)
- Členovia /ky študentskej rady navrhnu a vytlačia diplomy.
- Členovia /ky študentskej rady zakúpia odmeny pre víťazov/ky z oboch stupňov gymnázia, ktoré súvisia nejakým spôsobom so šachom.
- Pred akciou členovia/ky študentskej rady zabezpečia a pripravujú dve miestnosti pre súťažiacich, aby sa navzájom žiaci/čky nevyrušovali, pokiaľ je ich prihlásený väčší počet, ako to bolo u nás.

Akcia: Žiaci/čky si losujú svojich súperov/ky, potom sa ide hrať k vopred pripraveným šachovniciam s hodinkami. Víťazi/ky súťažajú nakoniec medzi sebou. Diplomy dostanú všetci účastníci, odmeníme však len najlepších.

Reflexia: Netušila som, že táto kráľovská hra má na našej škole toľko fanúšikov, medzi ktorými bolo i pomerne veľa dievčat. Veľký záujem sme zaevidovali i zo strany nižšieho gymnázia. Nakoľko bol o šachový turnaj veľký záujem, stal sa tento turnaj na našom gymnázii akciou opakujúcou sa každý školský rok. Takto sme sa snažili aspoň trochu kompenzovať fakt, že na našej škole v tom čase nefungoval žiadny šachový krúžok.

Maratón v aerobiku

Cieľ: Rozvoj sociálnych a komunikačných kompetencií. Rozvoj telesných zručností.

Pred akciou:

- Termín akcie musíme v tomto prípade zladiť s termínom, kedy máme voľnú telocvičňu, prípadne nejakú väčšiu miestnosť vhodnú na maratón.
- Po zabezpečení telocvične zabezpečíme cvičiteľku. Oslovíme i kolegyne učiteľky, či nemajú záujem akcie sa zúčastniť.
- Členovia/ky študentskej rady zabezpečia pred akciou reklamu o chystanej akcii do školského rozhlasu, na nástenku a web školy, formou plagátov, zabezpečia ich vyvesenie po škole.
- Po propagovaní akcie zistia členovia/ky študentskej rady, koľko záujemcov/kýň z jednotlivých tried sa akcie zúčastní.
- Členovia /ky študentskej rady navrhnu a vytlačia diplomy.
- Členovia /ky študentskej rady zakúpia drobné odmeny pre všetky účastníčky z oboch stupňov gymnázia.
- Zabezpečiť zvukotechniku a jej obsluhu spomedzi členov/iek študentskej rady.
- Nakoniec pripraviť telocvičňu pred samotnou akciou.

Akcia: Maratónu sa zúčastnili dievčatá vyššieho a nižšieho gymnázia. I keď sme si ho nazvali maratón, nebol to maratón doslova, pretože mohol trvať iba pár hodín kvôli prenájmu priestorov telocvične. Všetky dievčatá, ktoré sa aktivity zúčastnili, boli odmenené diplomami.

Reflexia: V maratóne nám nešlo o výdrž, ako som už spomínala, ale naším prvoradým cieľom bolo prežiť príjemné popoludnie v pohybe a v dobrej nálade, čo sa nám aj podarilo.

3.6 Zbery

Zber PET fliaš

Na našom gymnáziu máme celoročne zber PET fliaš. Zber realizujeme nasledovným spôsobom. Na každom poschodí máme zberné škatule, ktoré majú za úlohu určení členovia študentskej rady pravidelne vyprázdňovať. (Týchto aktivistov motivujem počas školského roka písomnými pochvalami do oficiálnych dokumentov.) Tieto škatule ozdobili zábavnými textami či kresbami žiaci/čky našej školy v rámci predmetov umenie a kultúra, výtvarná výchova. Takto sú priestory školy zútulnené, ale zároveň tiež prispievame k ochrane životného prostredia. V žiakoch/čkách školy budujeme vzťah k ekológii, ktorý v nich, dúfam, bude pretrvávajúť aj po ukončení štúdia na našej škole. Zo začiatku nám trvalo pomerne dlho, kým sme docielili plagátmi a neustálym opakovaním v školskom rozhlase, že na škole prebieha zber PET fliaš, ktoré majú žiaci/čky hádzať do označených škatúl a pred zahodením pokrčiť. Po čase ale naše úsilie bolo odmenené úspechom.

Zber papiera

Keďže sa nám nepodarilo vo viacerých triedach presvedčiť žiakov/čky o tom, aby hádzali použitý papier do škatúl, ktoré mali v triede, zber papiera realizujeme tak, že som oslovili príslušné miesta, ktoré nám zapožičali zberný kontajner. Ten sme umiestnili pred školu a do neho môžu študenti/ky hádzať použitý papier kedykoľvek sa im zachce.

3.7 Iné aktivity žiackej školskej rady

Školská hymna

Keďže naše gymnázium nemalo školskú hymnu, vyhlásili sme na škole súťaž o najlepší text školskej hymny. Po tejto výzve sme dostali niekoľko textov, z ktorých si študentská rada vybrala nakoniec jeden, najviac vystihujúci našu školu. Neskôr nasledovala ďalšia výzva, a síce sme oslovili niekoľkých žiakov/čky školy, ktorí sa venujú hudbe, aby sa pokúsili text zhudobniť. Po spolupráci viacerých z nich tak vznikla i hudba a ďalšie študentky zas text naspievali. Autorov textu i hudby sme samozrejme odmenili, a pre nás, členov/ky študentskej rady, bolo najväčšou odmenou, keď sa zo školského rozhlasu ozvala prvá školská hymna nášho osemročného gymnázia.

Schránka dôvery

Tento spôsob komunikácie nám pomohol vyriešiť už niekoľko problémov týkajúcich sa najmä interakcií medzi učiteľom/kou a žiakmi/čkami. Keďže nie všetci študenti/ky sa vedú otvorene porozprávať o svojich problémoch a potrebách, v tomto prípade je schránka dôvery ideálnym sprostredkovateľom či tlmočníkom. Vyberá sa pravidelne určenými členmi/kami študentskej rady, ktorí potom jednotlivé otázky či požiadavky spolu s koordinátorkou triedia a posúvajú ich ďalej na patričné miesta. Dôležité je, aby títo členovia/ky študentskej rady aj s koordinátorkou zachovávali diskretnosť, pokiaľ je to nutné, a na zasadnutiach študentskej rady sa zaoberali iba problémami, ktoré si zverejnenie vyžadujú.

Zútlunenie prostredia našej školy

Na základe pripomienok študentov/iek sme požiadali vedenie školy o zútlunenie školy. Žiakom/čkáam chýbali lavičky, na ktorých by sa prezúvali, (keďže nemáme šatne) a tiež by si mohli počas prestávok na nich posediť. Po prednesení návrhu vedeniu školy a jeho súhlase začalo vedenie školy spolu so študentskou radou hľadať firmu, ktorá by nám lavičky dodala. Oslovili sme niekoľko firiem a po krátkom čase sa nám podarilo priestory školy doplniť aj o potrebné lavičky.

Študentská rada žiadala i výzdobu stien, ktoré si nakoniec pomohli žiaci/čky ozdobiť sami/y. V rámci hodín výtvarnej výchovy na nižšom gymnáziu namaľovali rozmanité a veselé obrázky, ktoré dalo vedenie školy zarámovať.

Nakoľko má veľké množstvo našich žiakov/čok popoludní rôzne aktivity a krúžky v škole i mimo nej, alebo niektorí žiaci/čky dochádzajú, požiadali sme vedenie nášho gymnázia o pridelenie spoločenskej miestnosti, v ktorej by mohli títo študenti/ky tráviť čas potrebný na čakanie. Vedenie školy nám opäť vyšlo v ústrety a na škole vznikla tzv. spoločenská miestnosť hneď vedľa školskej knižnice, kde mali žiaci/čky dokonca i prístup k počítačom a internetu a kde sa mohli pripravovať na ďalší deň v rámci svojho čakania, napr. na krúžok.

Mikuláš pre mladších žiakov/čky

Skúsenosti s touto akciou mám ešte zo základnej školy. Na svätého Mikuláša sme niekoľko rokov po sebe pripravovali spolu so žiakmi/čkami 2. stupňa hry a aktivity pre žiakov/čky 1. stupňa. Mikulášsky deň sa konal počas vyučovania v dopoludňajších hodinách v telocvični školy. Žiaci/čky 1. stupňa si tam spolu so svojimi učiteľmi/kami merali sily a zabávali sa v rôznych disciplínach. Týmto mikulášskym dňom ich sprevádzal nik iný ako samotný Mikuláš s anjelmi a čertmi. Mikuláš ich potom odmeňoval podľa zásluh v rôznych zábavných disciplínach sladkosťami a inými drobnými cenami. Podobná aktivita poteší žiakov/čky i na Deň detí.

Projekt Marys meals

Marys meals je charitatívna organizácia, ktorá pracuje už desať rokov. Jej víziou je, aby sa každé dieťa na svete mohlo aspoň raz za deň najesť, a to v škole. Náklady na jedno dieťa, ktoré by inak bolo hladné, alebo pracovalo na poli, či žobralo je približne 14,50 eur ročne. Denne je to 6 centov a práve vďaka tomuto projektu deti môžu sedieť v škole a učiť sa písať a čítať. Keďže jedlo stojí asi 6 centov, organizácia zdôrazňuje, že žiadna pomoc nie je malá. Sme radi, že aj naša škola prispela na tento projekt vyzbieranou sumou 1000 eur, ktoré sme poslali na účet Marys meals. Tieto financie sa nám podarilo získať aj s výdatnou pomocou študentskej rady organizovaním rôznych aktivít a charitatívnou osvetou. (Mikulášsky bazár, Deň jablka, ai.) Pracovníci charity sú vďační za každú pomoc, čo nezabudnú vyjadriť svojim listom či mailom. Žiaci/čky si potom tieto listy čítajú v rámci hodín anglického jazyka a sú pre ne zároveň ďalšou odmenou i motiváciou v projekte ďalej pokračovať.

Deň otvorených dverí

Každoročne práve členovia/ky študentskej rady vítajú návštevníkov školy pripravenou prezentáciou o škole a jej aktivitách. Tiež sprevádzajú hostí po všetkých jej priestoroch a oboznamujú ich s našou históriou. (Branického izba, veža s jedinečným výhľadom na Trenčín, atď.)

ZÁVER

Organizáciu, ktorá môže svojim fungovaním vplývať na kvalitu školy a na zlepšovanie jej sociálnej klímy, dnes predstavuje žiacka školská rada. Podľa zákona sa tento demokratický orgán vyjadruje k podstatným otázkam, návrhom a opatreniam školy v oblasti výchovy a vzdelávania. Tiež sa podieľa na tvorbe a dodržiavaní školského poriadku a zastupuje žiakov/čky vo vzťahu k riaditeľovi/ke a vedeniu školy. V jej právomoci je i voliť a odvolávať zástupcu/kyňu z radov žiakov/čok do rady školy.

Prvoradým cieľom mojej práce bolo popísať manažment a aktívnu činnosť žiackej školskej rady na našom osemročnom gymnáziu. Táto demokratická organizácia žiakov/čok prispieva svojou aktívnou činnosťou na našej škole k obohateniu kultúrneho i spoločenského života gymnázia. Svojou aktivitou pôsobí aj na utváranie a zlepšovanie interakcií, ktoré existujú medzi žiakmi/čkami, učiteľmi/kami, vedením a rodičmi, čím priamo ovplyvňuje klímu školy.

Vo svojej práci sme zároveň chceli poukázať na vplyv žiackej školskej rady na rozvoj kompetencií sociálnych, občianskych či komunikačných. Pôsobenie žiackej školskej rady je však nezanedbateľné aj na kompetencie personálne, pracovné či na kompetencie riešiť problémy a vnímať a chápať kultúru.

V tejto OPS som zaznamenala svoje skúsenosti, ktoré som nadobudla so založením a prácou žiackej školskej rady na osemročnom gymnáziu a základnej škole.

Teoretická časť práce pozostáva z významu, poslania a charakteristiky žiackej školskej rady. Manažmentu žiackej školskej rady som venovala kapitolu druhú. V tretej časti som sa zamerala na podrobný popis organizácie konkrétnych akcií a jednotlivých aktivít, ktoré sme na našom osemročnom gymnáziu zrealizovali počas fungovania našej žiackej školskej rady.

Ako koordinátorka tohto fungujúceho útvaru, ktorý presadzuje možnosti žiakov/čok demokraticky vplývať na dianie v našej škole a ktorý do tohto diania i priamo zasahuje, som ponúkla vo svojej OPS návrhy na organizáciu rôznych akcií a svoje bohaté skúsenosti z ich realizácie. Myslím si, že moja práca môže pomôcť ďalším koordinátorom/kám pri zakladaní žiackych školských rád a v ich aktívnej činnosti či už na stredných, alebo základných školách.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV

1. BOŠŇÁKOVÁ, M., MACHÁČEK, L. 2006. Tretia vlna. Profesionálna podpora žiackych školských rád. 1. vydanie. Iuventa, Bratislava. 2006 ISBN: 80-8072-050-9
2. BOŠŇÁKOVÁ, M., MIHÁLIKOVÁ, J. 2005. Aj nás sa to týka. Príručka pre zakladateľov žiackych školských rád. Iuventa, Bratislava. 2005
3. ŠČERBÁKOVÁ, Š. 2009. Študentská rada ako jeden z činiteľov klímy a kvality školy
4. Zbierka zákonov č. 596/ 2003 § 26